

Izhaja vsko drugo in četrti sreda meseč; velja s poštnino vred in v Gorici s pošiljanjem na dom za DRUŽTVENIKE „Soče“:
 za vse leto 2 gl.
 za pol leta 1 " .
 za četr leta — " 50 kr.
 za NEDRUŽTVENIKE:
 za vse leto 2 gl. 50 kr.
 za pol leta 1 " 50 "
 za četr leta — " 70 "
 Posamezni listi se dočivajo po 10 kr. pri knjigaru C. Sočarju v Gorici.

Soča

Organ slovenskega političnega družtva goriškega za branbo narodnih pravic.

št. 2

V Gorici 26. aprila 1871.

I. tečaj.

Volitve občinskih zastopov.

II.

Kdo ima pravico izvoljeni biti in koga naj volimo? — Na prvi del vprašanja odgovarja jasno in odločno zadosti občinski volivnik: „Za starešine smejo izvoljeni biti samo tisti možki občinari, kateri so 24. leto svoje dobe dopolnili, ter imajo pravico voliti in državljske pravice popolnoma vživajo.“ Na drugi del vprašanja, *koga naj volimo*, ne odgovarja sicer naravnost postava, a daja nam vendar taka vodila, da je vredno, da jih nekoliko v pretres vzamemo.

Občinski volivnik odločuje, da imajo vsi volivi v tri skupščine ali razrede razdeljeni starešinstvo voliti. V prvi skupščini volijo duhovniki, uradniki, častniki, doktorji, visi učeniki, častni občinari in večji posestniki in obrtniki; v drugi skupščini volijo srednji in v tretji mali posestniki in obrtniki. Vsaka skupščina pa voli enako število občinskih zastopnikov.

Vsled te razdelitve ne morejo ne veliki posestniki (občenci) zdatno premagavati in manjših občencem tlačiti in ne ti ne uni ne morejo izkleniti inteligenčije (omikancev), ampak vse vrste občinjev so pa njej lehko primerno v starešinstvu zastopane. Zatoraj je prav in dobro, da voli vsaka volivna skupščina starešine iz svoje sredje, posebno kadar ima za to zadosti sposobnih mož.

A pri nas se žalibog navadno ne godi tako; posebno tretji razred se premalo zaveda svoje državljske veljavnosti, ter kaže skoraj povsod preveliko podložnost s tem, da voli po navadi za svoje zastopnike pravake in bogatine iz prvih dveh razredov. — Kadar se pa njihove koristi v občini več ali manj prezirajo, — potem godrnjajo in tožijo, ter trosijo denar pri advokatih in pisačih za opravičene in neopravičene pritožbe.

Kake lastnosti naj imajo možje, katere postavimo občini na čelo? — Občinski zastopnik naj bo rodoljuben, neodvisen, značajen, pošten in dober gospodar.

Ako hočemo, da se nam naše želje gleda naredne enakopravnosti izpolnijo, da se bodo

naši otroci v šolah v materinem jeziku podučevali in da se nam bode v javnih uradih slovensko uradovalo, moramo najprej za to skrbeti, da izvlimo take možje, kateri bodo neprestano to zahvalili in kateri bodo posebno na to pazili, da se bo v domačem občinskem uradu slovensko uradovalo. Dokler bomo narodne nasprotnike ali vsaj mlačenje za starešine in posebno za županije volili, se bodo narodne naše pravice v prvi vrsti v domačem uradu prezirale in dosledno v vseh drugih cesarskih in necesarskih uradnjah.

Neodvisnost je tudi kaj važna lastnost občinskega (Se bolj pa dežela in državnega) zastopnika. Občinski volivnik že izključuje sam nekatere odvisne osebe, da ne morejo biti izvoljene, namreč občinske služabnike, potem tiste, ki so preskrbovani kakor vbožci, ki so posli kogar si bodi, ali kateri nimajo samostalnega zaslужka. Ko je deželni zbor volivno postavo pretresal, je to naredbo s temi besedami opravil: „To je razmerje odvisnosti in opirali bi se preveč na človeško popolnamost, ko bi hoteli tiriti, da se začebijo občinski služabniki vsega ovira na tiste, od katerih dobivajo plačo za svojo službo. Izvzete so tudi tiste osebe (vbožci i. t. d.), o katerih ni gorovo, da so neodvisne, kar je pri vendar prav očitena lastnost tistih, ki občina zastopajo.“

Kadar je neodvisen in zraven tega pogumen, brani lehko brezobzirno in nevstrašljivo občiniane in sploh ljudske pravice in zagovarja njihove cestanske koristi.

Značajnost, poštenost in varčnost so pa go tovo najlepše in naj potrebnejše lastnosti občinskih zastopnikov. Značajnost: ker je le tisti zanesljiv v vseh zadevah, kateri se drži stalno svojih načel. Kadar je bil se včeraj nemškutar ali lahon, pa se ti pri volitvi z rodoljubjem blini in ti obeta in prisega, da se bo za narodne pravice potezel, tega ne voli, kakor unega ne, ki obrača svoj plasč po vladnih vetrovih: kadar nam je vlada vgodna, je pri nas in za nas, a kadar je vlada nasprotna, nas zataji, nas beži ali pa nas še celo izdaja. Taki možje so v občinskem zastopu nevarni. — Poštenost zahteva že postava sama, ko izključuje, da ne morejo biti voljeni hudodelci vsake vrste, potem tisti, ki so bili obsojeni zarad prestopkov

ali pregreškov, ki izhajajo iz lakomnosti ali kateri so javni nravnosti (čednemu obnašanju) nasproti, dalje tisti, nad katerih premoženjem je razglašen konkurs, tudi tisti, kateri so bili iz svoje javne službe zvrženi za to, ker so kak disciplinarni pregrešek iz lakomnosti storili in zadnje celo tisti, kateri so v zamudi s kakim računom, zadevajočim gospodarstvo z občinskim premoženjem ali s kakim občinskim zamodom.

Toda za vsa kadodelstva, za vse pregreške in prestopke ni še zvedela pravica, ali če jih je pozvedela, ni imela dokazov, da bi mogla krivične odsoditi. A ker so samo obsojeni krivične zgubili pravico, izvoljeni biti, neobsojeni pa ne, treba da se tudi teh zuebimo. Volivec, ki že vsaj 24 let se svojimi soobčinari skupaj v eni občini živi in jih tedaj skoraj vse dobro poznaš, ti bodi pri volitvi sodnik: izključi krivične in sebične ter voli — poštenjake.

Da ne morejo voljeni biti tisti, kateri so v zamudi z občinskim računi, je gotovo prav modra naredba, kajti, kedor ne polaga računov o pravem času, ni dober oskrbnik in o njem se prav lehko sumi, da se boji, ali da ne more opravičiti svojega gospodarstva, ker je bodisi vmarno ali celo nepošteno gospodaril.

Pazljivo se je treba ozirati pri volitvah na to, da volimo dobre, skrbne gospodarje, kateri bodo občinsko premoženje tako oskrbovali, kakor bo občini naj koristnejši in vspešnejši in da se občinjam, kolikor mogoče, zlajšajo breme. A take može moramo opazovati pri njihovem lastnem posestvu: ako s tem modro in varčno gospodarijo, izročimo jim brez skrbi občinsko gospodarstvo, ako pa lastna opravila zanemarjajo in lastna premoženja zapravljajo — bodimo gotovi, da bodo z občinskim premoženjem enako lehkomišljeno ravnali.

Če kje drugod, — pri volitvah občinskih zastopov moramo imeti pred vsem blagor občine pred očmi. Ne denar, ne prazne obljube, ne hinavsko prilizovanje, z eno besedo nič nas ne sme prekaniti, da bi druge možje volili, kakor tiste, od katerih vemo, ali se smemo vsaj trdno nadelati, da bodo po svojej moči za blagor občine skrbeli in delali.

Pri volitvah začenja samodelavnost ljud-

Listek.

Iz Gorice na Trnovo.

Potopisna črtica.

(sl.)

Nemasčevanemu umreti, je sicer krščansko, a človeško nij. Pa ne misliva tako temno, znači bi nas kedо krivo umeti. Ne, prijatelj,

„Veseli hvaležen se zlate pomlad,“

Ter vživaj mladost, dokler je čas!“

„Zdaj vigo vživajmo, ljubimo dekleta“, pravi naš pesnik. Pa glej, ne vina ne dekleta nemava; zatoči če si žejan pij iz studenca, ktereča imas pred seboj. Ljudstvo pravi tukoj „pri koritu“. Pričoveduje se, da so tukoj romarji počivali kadar so iz Solkana podobo matere božje na sv. Goro prenašali. Nekteri hočejo celo vedeti, da je studenec še le na prošnjo teh pobožnih romarjev nastal. Mojzesu je iz trde skale voda pridrla, našim pa iz ilovce. Ali je to resnica ali ne, ne morem te za-

gotoviti, da pa je studenec, to menda vidiš z lastnimi očmi. Pot je tukoj sama na sebi jako pusta, ker je okoli vse golo. Komaj čakam, da pride na vrh Prevala. Ne misli pa, da je tukoj lepši svet, ne, še pustej, a razgled je veličasten. Na vrhu sva. Ozri se še enkrat nazaj, poglej solkansko polje, poglej zeleno Gorico, poglej tje dalje, kjer se Soča vije po slovensko-furlanskej planjavi, in ako se nad tem razgledom na veselis, si lesen!

Tu snao spet na križišči. Ako bi ne vedela za poti, bi bila v hujih stiskah, kakor sam Herkil. On je imel samo med dvema izbirati si, midva pa med tremi. Leva ne more biti prava, glej tam na majhni kapelici, stoji zapisano: „na sv. Goro.“ Dobro se še spominjam, ko je bil tukoj samo laški napis. Jeza me popade, mene in moje prijatelje, napišemo na papir slovensko ime in je prilepimo vrh laškega. Od tistega časa naprej stoji vedno slovensko ime. Vidiš tedaj, da sem bil tudi jaz nekdaj slovenski fanatik, ne samo ti.

Zdaj imava še dve cesti; srednja nas pelje v Grgar, desna pa poleg Ravne na Trnovo, kamor sva namenjena. Cesta na Trnovo pelje

prek Škabrijela, in nesva še hodila po njej 10 minut, leži pod nama krasna grgarska dolina. Človek, ki je videl prejšnje goličave, bi si nikdar ne mislil, da je zadej tak raj. Želeti bi bilo, da bi ti bil tukoj, kedar ajda cvete. Grgar! to je čudno ime, kaj ne? Od kod je neki izpeljuje?

Kmečki jezikoslovci — kdo taji, da jih nij? — trdijo, da so dali tej vasi ime gorjani, ki tod domov hodijo. Rekli so namreč, tako trdě, v svojem narečju: „da, ače, pajmagar, gar ače!“ (no, oče, pojmo gor, gor oče). Tako kmečki jezikoslovci. Jaz pa mislim, da je dobila vas ime od besede „grgati“: voda grglja; zatorej edina prava pisava Grgar. In kdor pozna te kraje, bode tudi temu pritrdil. Koliko brezov in kraških votli je, v ktere se z gor prišumevi lijaki zlivajo. Zatorej tudi trpi Grgar večkrat zaradi nevsmiljenih povodenj. Iz zgodovine grgarske ti ne morem nič povedati, morda je pa tudi nemajo. Ne, motim se; Grgarci so imenitni po svetu. Dali so svojega cesarja, in, ali nesi slišal že o grgarskih osilih? Še celo na Dunaj blizu cesarja pravijo o njih. Bog obvari, ko bi me slišal kak Grgarec! Sicer pa bodi potolažen, dragi

Oznanila se prijemojo in plačuje se za na- vadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 " " " " 2 krat
6 " " " " 3 krat
za večo pismenke po prostoru in vsakrat za kokek 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se bla- govilno frankujejo.

Vredništvo in opravnštvo je v hiši št. 86
„Contrada Macelli.“

Naročnina naj se blagovilno pošilja pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici.

stva — začenja svoboda; a to svobodo moramo vestno tako rabiti, da pospešimo ž njo svoje koristi in čast, blagor in napredek svojih občin in drage svoje domovine. —

Nemško-francozka vojska.

Pri Metzu, kjer je bil Bazaine z ostankom svoje armade od Prusov zajet, začeno Nemci zasipe in obkope delati, ter se pripravljati na oblego; isto velja od trdnjave Strassburg, v katero so nemški topničarji že 26. avgusta začeli streljati. Udarec za udarcem dobiva francozka dežela, z nepričakovano srečo zmaguje nemško orožje, ter tako hitro napreduje, da je bilo potrebno, Pariz vterjevati in na vse moči delati priprave v sercu Francije. Poklicalo se je iz provincij 100.000 mož mobilne garde na brambo Pariza.

Maršal Mac-Mahon je med tem nameraval, roko podati v veliki sili stoječemu Bazainu, ali stvar mu ne ide po sreči. Sovražni armadi se poprimete, vname se strašni boj, ki traja tri dni. Po tridnevem hudem boju (31. avgusta, 1. in 2. septembra) okoli trdnjave Sedan se vda francozka armada pod Mac-Mahonom in Napoleon sam „položi meč pred noge pruskega kralja“. Pruski kralj mu je odločil za prihodnjo prebivališče „Wilhelmshöhe“ pri Kasselnu. Ob istem času je tudi Bazaine iz trdnjave Metz planil, ali moral se je po krvavem boju zopet nazaj vrnit.

Glavni del nemške armade se na to napoti proti Parizu, kjer se je na vest o zgubi in kapitulaciji pri Sedanu republika razklicala in nova začasna francozka vlada sestavila. Glavni možje te vlade so bili: Favre, Gambetta, Trochu in Leslo. Novico, da je cesar Napoleon vjet, so tu in tam še za znajeno imeli, ali vendar je bila resnična. Mož kateri je osemnajst let veljal za najmogočnejšega vladarja, za postavodajavca skoraj cele Evrope, česar beseda je bila v evropski politiki odločivna: ta mož je bil sedaj jetnik.

9. septembra so amerikanskih zedinjenih deržav vlada in ob enem tudi Švajca, Španija in Italija po svojih poslancih priznale francozko republiko; in Jul. Favre opominja pruskega kralja, na njegove prejšnje besede, da se ne bojuje proti Francozki, temuč proli dinastiji Napoleonovi. Napoleon je padel, francozki narod se zdaj vzdižuje. Ako hoče kralj, da se nečastna vojska še nadaljuje, naj odgovornost pred svetom in zgodovino sam prevzame. Ta svarila ne sežejo pruskemu kralju in njegovemu pveremu svetovavcu Bismarku v serce; on hoče daljni boj!

Kako se od tega trenutka sem Nemci nečloveško borujejo, se vidi naj bolj in v pervi

prijatelj; hodiva počasi in predno prideva do Ravnice, ti vse lehko razložim, kako so prišli Grgarei do tega prijanka.

Jaz sem s prvega tudi misli, da v Grgarji se redi strašno veliko štirinogatih (da me razumeš!) oslov; radoveden sem bil, in šel sem od hiše do hiše, ali čuj! našel sem samo 2, reci dva osla. Še tega ne vem, ali sta bila osla ali oslici. Od tod tedaj neso dobili imena; ljudje pa tudi neso načni, so še precej zbrhtani, tako da jim to ime nikakor po pravici ne pripada. Ne misli pa, da sem od Grgarcev podkupljen, da ti jih tako bvalim, ne, resnica mi je preveč na sreči. Ta pridevek je nasledek čisto majhne dogodbe, tako da bi res človek ne mogel verjeti da, je resnična. Ta dogodljaj je pa tak:

Naši Grgarei so pobožni ljudje, keder je treba. In ko jim enkrat ni hotel bog dati potrebnega dežja, so šli v procesiji ponj. Res, bog jih je vslíšal, ravno ko so bili prek sv. gore, se vlije strašna ploha. Se vè, Grgarem ni bilo več za molitev, radi bi bili hitro pod streho, in hajdi v dir domov. Ostal je zadej sam duhovnik brez dežnika, in da bi si vreč saj malo ohladil, posebno ker nij mogel zaradi trebušiča hitro teči, je zaupil: „Osi, osli grgarski, kam vas zlodej nese?“ Od tod ime. Tedaj vidiš, da poznejši rod si te psovke nikakor ne zasluži, čeravno včasih hndohni ljudje trdè, da jo tukaj še zdaj marsikak dvonogat osel. Pa to so le hudojni ljudje. —

(Konec prihod.)

versti pri oblegi Strassburga, terdnjave, ki jo Prusi vsem prizadavam klubu še zdaj nimajo v pesti. Prusi so pri tej oblegi bolj streljali na mesto, kakor na obzidje, skoraj četrti del krasnega mesta so požgali in z vojnimi francozkih jetnikih ljuto ravnali. Da je nasprotno tudi pri Francozih tako ravnanje serd zbudilo, se po sebi razume.

Pariz se med tem časom spremeni v vojni tabor, od dne do dne rastejo priprave in dela za brambo, ljudstvo je oboroženo, terdnjave okoli mesta oskerbljene. Navdušenje za boj raste, tem bliže prihajajo Prusi, katerih pervo močno kerdelo prestopi 16. septembra reko Seine, ter se prikaže Parizu. Glavno bojišče je zdaj pred Parizom, kjer se nemška armada po mnogih manjših bojih nabira.

19. septembra je glavno mesto Francozke, od nekaj veseli, ali sedaj na zadaji krvavi boj pripravljeni, resni Pariz popolnoma pod očmi sovražnika, ki je sam sprevidel, da je tu za njega težko stanje. Prusi, v strahu, da bi zamogla sreča nemškega orožja sedaj otemnili, nameravajo Pariz le obdati in sestradiati in ne naravnost se silo mesta jemati.

(dalje prihod.)

Iz Gorice 25. aprila 1871. Zadnji občni zbor našega družstva je bil kaj viharen, kakor se vidi iz določnega poročila v današnjem listu. — Vše več časa se je ta nevihta pripravljala; slišalo se je namreč tu in tam, da odbor družstva „Soča“ ne zastopa dobro interesov Slovencev na Goriškem, ter da je v njem premalo zmarnih elementov i. t. d.; a vendar ne bi bil nihče pričakoval tega, kar se je zgodilo.

Kakor z nebes je padel med zbor predlog Kerševanijev, da naj se sedanji odbor odpovira, in da naj se takoj izvoli drugi bolj vgodno sestavljen odbor.

Ko se potem vname hud boj med nekaterimi odborniki, ki so zagovarjali svoje stališče in dr. Tonkli-jem, ni bilo več mogoče zderževati parlamentarnega reda, kajti razdraženost je bila tako velika, da se je prislo celo do osebnih napadov.

A predlog Kerševanijev je bil zares tako ščunalen, da je zbudil mrmljanje med večino zbranih družvenikov, in da je našega predsednika, čistega domoljuba dr. Lavrič-a tako presunil, da se je sè žalostnim glasom predsedništvu odpovedal in da je ves osupuje zbor zapustil.

Tudi nazocni odborniki se eden za drugim odpovejo odborništvu, pa ne da bi se bili bali, da bi jih večina k temu prisili, ampak sledeti so hoteli svojim zatežnikom na tisto polje, na katero so jih pozvali in s tem dokazati, da jim ne gre za svoje osebe, ampak le edino za blagor svoje domovine. — O da bi bili tudi od nekaterih nasprotnikov edinovrh tega prepričani; pa žalibože skušnja nas uži drugače! —

Sicer pa naj si bode odbor svet, da vživa vkljub Kerševanijevemu predlogu zaupanje ogromne večine družvenikov in tudi naroda, da pri prihodnosti volitvi 27. t. m. gotovo ne prepade.

Na tem mestu naj nam bode dovoljeno, da izrecemo svoje pomiljevanje strastnemu dopisniku v „Novicah“, kateri tako tendenciozno napada „Sočo“ in tudi v zadnjem dopisu resnico tako po svoje obrača, da bi skoro svet verjel, da je bil odbor moralično prisiljen, odstopiti. Pa saj smo tega vajeni in vsak je lehkoo opazoval da je omenjeni dopisnik zagovarjal črno, kendar je „Soča“ čelo rekla in belo, če je „Soča“ rekla črno. Kakoršni namen taka so sredstva.

A odbor je šel še dalje. — Ker se je od nasprotne strani tako povdarjala sprava in edinstven hotel odbor tudi tukaj pokazati, da mu je le rečna sreča, in da hoče še celo z malo svojbo paktovati, samoda bodo morali v domačem taboru. — Stopil je odbor in dogovore z nejevoljnimi in pokazal se je pripravljenega, občnemu zboru nasvetovati nekatere kandidate, ki bodo po njih zaznamovani zastopali tako zvani zmarni element, dasiravno ni tudi sedanji odbor brez tega elementa; a kolovodja male stranke se spodbuja nad osebami; sramotno pa bi bilo, ko bi se mu odbor na milost in nemilost vdal. — Sicer še tek dogovori in nadejati se je, da se bode do 27. t. m. našel kak modus vivendi.

Odbor hoče po vsakem mir; če nimajo nejevoljnii zasebnih namenov in namer, bodo tudi oni radi poprijeli podano jim rok in pristopili k skupnemu delovanju za narodnost in napredok.

Naši čitatelji zvejo po teh vrstah nepristransko popisano stanje našega polit. družstva.

Morda vtegnejo zanimati čast. naše čitatelje nekatere novosti iz našega mesta.

20. t. m. se je začela Gorica s plinom razsvetljevati; 22. je napravil mestni magistrat slovenski pričetek nove svečave. Na Travniku je svirala mestna godba, na tisuči ljudi se je po Travniku in bližnjih ulicah sprejavalo in občudovalo krasno svečavo. — Travnik je bil tako razvetljen, da bi se bilo lehko v naj bolj skritem kotu pisalo. — Bili

so tudi nekateri Tržačani in Videmci nazoči, kateri so nas zagotovljali, da ni ne v Trstu, ne v Vidmu tako čiste in intenzivne plinske svečave; to bo najbrže resnica, ker je plinska tovarna Goriška po najnovijeji sistemi sezidana in ima marsikako napravo, katera se pri starejših tovarnah pogreša.

Gorici je bila vše kedaj namenjena plinska svečava, a dva podvzetnika sta se vže pred začetkom splašila ter popnista kavcije, dokler se nista lotila energična trgovca in podvzetnika Furlani in Tripp in osnova družtvu na akcije za plinsko svečavo.

Plinska tovarna je stala 200.000 gold., in dasiravno draga, bode vendar akcijonarjem lepe dobitki donašala; to čutijo kapitalisti in špekulant, ker vže zdaj ponujajo za vsako akcijo po 100 gold. — 105 in do 110 gold. — Naročnih je dozdaj čez 2000 luči; a to število se bode v enem letu podvojilo. — Lepa Gorica pa je z novo svečavo stopila v vrsto naj modernejših mest in vže zopet pokazala prav lep napredek.

Gorica potrebuje zdaj samo še dobrega zdatnega vodotoka, ker v poletju dostikrat vode primanjkuje, tako da v celiem mestu se kopelji ne dobiš, kar je dandanes vže vsakdanja potreba.

Govori se sicer, da se mestni očetje kaj marljivo s tem važnim vprašanjem pojavi; a menda projekti ostanejo le projekti, dokler se ne najde zopet kak energičen podvzetnik.

Pri zadnji seji kmetijskega družstva je stavil dr. Levi predlog, da naj družtvu garantuje novemu vodju kmetijske šole plačo do 2500 gold., to je, da naj doplača, kolikor privoli dež. zbor pod tem zneskom; a temu predlogu se ustavljajo posebno Slovenec; gg. Pavlič in prof. Haberlandt sta ponudjala, da volja, kajti ga hočejo Italijani, in kateri ne umet obes deželnih jezikov, ne more po nikakem voditi slovenskega učitelja, da bode moral tedaj Slovenski učitelji toliko razumeti in toliko delati kot Italijanski volja; nepravično bi bilo toraj, ko bi se za enake opravke enemu 800 gold., družemu pa 2500 gl. plačevalo.

Po sklenjeni debati se je izročil omenjeni predlog centralnemu odboru. — Vérav je bila seja cont. odbora, pri kateri se je vnesla viharna razprava, tako da so nekateri gospodje, med njimi začasni ravnatelj kmetijske šole, gosp. Povse, prof. Haberlandt in Dr. Verson z izpostopom iz družstva žugali, ako so ne bode ravnopravnost spoštovala.

Na g. Povse-tov predlog se je sklenilo, da se imata voliti odsek, kateremu bodo naboga, preiskavati, kako bi se zamogla kmetijska šola na bolj praktični podlagi prestrojiti, da se s tem vstreže željam deželnega zborna. — V ta odsek je med drugimi voljen tudi naš Povse.

Čeravno pa se je za zdaj še izročil Levijev predlog finančnemušku ter za nekaj časa odločil, vendar je gotovo, da ne bodo Italijani toliko časa mirovali, da dosežejo kar hočejo; s tem pa se bodo najbrže kmetijska šola v Gorici podrla, kajti naši poslanci ne bodo gotovo mirno gledali, kako se bodo z našim denarom Italijanske namene in name podpirali.

Radi bi se naših šol, posebno više realke omenili; pa zmanjkuje nam prostora.

Znamo jo, da je profesor Slovensčina na realki vse več mesecov bolan in da se se zdaj ne misli na to, kako bi se ga nadomestilo. Slovensčina je v solah še zmerom peto kolo.

Drugo pot tedaj nekajliko o tem.

Iz Sovodenj 23. aprila. — Bodil mi podprtina, Soča, ti na Goriškem toliko začeljeni list. Z mojim deroče reko, katero imu nosiš, zvesta svojemu programu vse hvale vrednemu, zahtevaj pravice, po katerih je naš narod do sedaj brezvseljeno zdihoval, — pravice, katere bi vsak pameten, veden dežavljani, ako ne kriva sebičnih in drugih grabljivih namer v svojih nadrijetih, na moral priznavati, — pravice, do katerih so dosegli manj vredni, svojemu vladarju manj zvesti narodi: naj te ne strasi krik in krohet sovragov, posebno gorisko-gorskih renegatov, katerim je vše twoje ime ter v petah, spominjajoče je na slavno politično družtvo istega imena.

Mej zahtevami, kateri stavi slovenski narod do Najvišega prestola, ki pa, kaj se pozdeva, nij prav akustično postavljen, ker se glasovi vpijedega občinstva večkrat pozgubljajo, preden do njega dospejo, — med temi zahtevami nij najmanjših ona, ki tirja vpeljavo slovenskega jezika v šole in uradnije.

Kar se tiče šol — govorim o ljudskih šolah — ustreza država po moči narodovej želji. Opomniti moram pri tej priliki, da se nahajajo v Teržačkih okolicih nekateri nčitelji, ki so prav mladi Slovenci, mej njimi morda tudi kak Goričan — a mladi so eni za to, da se prikupijo mestnemu magistratu, drugi pa, ker res le za silo lomijo slovenščino in na slovenke zemlji, v slovenskih šolah, pri slovenki mladini italijansčino stavijo pred slovenščino! Tako se večpa v mladinska serca ljubezen do domovin

kakor zahteva odgojstvo! Izdajavec častnega naroda! Skrijte se in bežite, da ne propadete sovražtvu in zničevanju Slovenije in njenih vernih sploh, bežite, dok ne bode prekasno; bodite ali gorki ali merzli ter ne mislite, da še vedno „fate la serpe tra le anguille”!

Kakor vidimo, jela se je v šolah vpeljavati nova šolska postava in sicer se učitelji prav ostro nadzorujejo, ali in kako jo izveršujejo. A o povekšanih plačah, ki se v postavi nahajajo, noče nihče še vedeti, to se še vedno prezira. Pa kaj?! Kedor je navajen terpeti, naj si ostane dosleden, naj prenaša svojo butaro, naj prenaša serd bogov, „ki so ga odmenili za ta stan, ker so ga serdili” V okrajnem šolskem svetovanstvu za Goriško okolico sedi 7 udov govorečih za blagor učiteljev, tedaj za vpeljanje povekšanih plač in 8 posetnikov, ki jim vsi eneglano nasprotujejo: prešlo bodo po tem takem še nekoliko časa, preden se bodo nova šolska postava polnoma izverševala. Čudno se mi vidi, da mej tem, ko se vsak učitelj v bedede boljje plače nadaja, je to v Medani ravno nasprotno. Tam je učitelj ob enem tudi tajnik. A mej Medani se sploh kliče le „škratarij”; za učitelja se nihče ne briga. Do sedaj je imel tamkajšnji učitelj 330 for. letna plača, po novej postavi ima nadzornih le 300! To je pobojšek! „Kaj,” slišal sem nedavno nekoga Medanca, ki nosi še precej navihan nos: „že to je preveč!” Opomniti moram, da v vseh Bordah nij druga šola s posvetnimi učitelji, kakor v Medani. Peklatal bi okrajnemu šolskemu svetovanstvu v Gradišči in posebno g. nadzorniku Culot-u, ki, kakor se poziva, želi skrbi za nastanjejoči izverševanje novega šolskega sistema, pokladel bi vse vrdo na srce, da v tej zadevi kaj storí; po mojem mnenju treba več ljudskih šol v Brdih in sicer v Korminskom skraju: v Biljani, Kožbani in v Dolenjku, v Goriškem pa: v Šmarjetnem, Kvistku in v Starejji Ljubljani. Šole so podlaga vsemu napredku in blagostanju. Kjer pa temelja manjka, ondot naj razvija. Na nege tedaj. Breči! zadržite se ter delajte v te, da dobiti ljudske šole. Učiteljev ne premanjkuje, žalibko, klatijo se skudenj učiteljski pripravniki, mej tujini nekateri prav zmožni, po Gorici še dva leta in še nemajmo upanje, da bi zadobili kakšno službo. Pitajo se sicer z nadami: a nata človeka ne živi.

Začetek priči

V Vertojbi 16. aprila (Izv. d.p.) Prvi svoj dopis iz Vertojbe sem namenil slavnjej polti bukovki.

Kakor Vam je dejano že znana, ima sedaj Vertojba svojo poslo v Bakovici, kar je v trenutku obširn interesom vertojuškim nasprotno. Grajati moramo mi Vertojbanici hresobairno vsega, ki nas ne bude podpiral, da se odločimo od vasi, s kero nas ne veže ne cesta ne pot in tudi noben prigateljski vez.

Med nami, Bakovico in Vogerskim je brezme, da katero nam ne postavi lehkohedno gred: zakaj teboste izredeli, ko pride delovanje županstva na Vogerskem na dnevnji red.

Naj krajka stora, pa daljša kakor do posle gorilice drži iz Vertojbe v Bakovici čez hriba, katera (polti) pa ni mogeče rabiti o vsacem času, ako se poprej v „Slaviji“ ne zavaruje Italijenja, kajti kdo nam more biti porok, da ne obtidimo v blatu? Od nas v Bakovico gre morda vsak mesec ena osoba, v Gorico pa vsak dan šestdeset. Teh vrist ne trošim iz lastnega rokava med svet, za menoj stojite s trdnjo volje enacih sniši obe Vertojbi.

Kaka pa je pošta bukovika? Ena soha, v kateri sedita na sredi pri bekalu in šest soldov kruha in poljem v ustih (saj poznate gorjanskega polja t. j. ulico z visocim stolpom) dva pivca, časopisi se sprejajo med tem po drugih prostorih.

Andrej B. je dobil rekomentano pismo brez recepcija odprto. Ima g. poštar tudi pravico recepcije podpisavati in pisma odpirati?

Druži gospod je dobil pismo iz Trsta še le čez 13 dni. časopisa celoga tedna skupaj itd. itd. sapienti sat!

Politični razgled.

Državni zbor se je zopet snidel in ima svoje redne seje. — Našel je novega ministra za Poljsko, Groholski-ja. — Ustavoverneži niso nič kaj zadovoljni s tem imenovanjem, ker se je zgodilo za njih hrbotom. Poljake si je ministerstvo s tem

činom pridobilo; a Čehi niso zadovoljni s poljsko politiko; češki listi jo imenujejo neslovansko, ker pride ministerstvu na pomoč pri postopanju proti slovanski opoziciji; vkljub vsemu pa ostanejo Čehi pri resoluciji, od katere ne odstopijo za pičico ne. — Postopanje Čehov bi moral biti v izgled vsim v Avstriji živečim Slovanom.

Hohenwart je Groholski-ja v državnem zboru predstavljal; pa brez vseh ceremonij in prav lakonično, kakor je navajen.

Ustavoverneži zdaj komaj pričakujejo obljuženih predlogov, a še zdaj noče ministerstvo z njimi na dan.

Ustavoverneži se teh predlogov bojejo, in napravljajo se na resen boj; orezje, s katerim se menijo proti ministerstvu vojskovati, bi bilo to, da ne privolijo v davke; a ne pomislico, da si kopijo po tej poli svojo lastno jamo. — Plačevavci davkov niso samo ustavoverneži, ampak tudi Slovani, Tirolci i. t. d.; če se prav peščica ustavovernežev davkov brani, bodo s tem le ministerstvo prisilita, da stopi odločno na stran državno-pravne opozicije, katera mu v tem slučaju gotovo rada vse žetuje.

Kakor se sliši, se bodo sklicale delegacije vše drogi mesec, ostane tedaj državnemu zboru prav tako časa za njegovo delovanje.

Ko dovršijo delegacije svojo nalogu, se bodo vlada najbrže začela pogajati direktno z deželnim zborom in tako bo nastopila pot sprave, katero vsi narodi tako živo želje.

Sicer je to le mnenje nekaterih optimistov, a vendar vlegne biti na tem nekoliko resnice, kajti organ ustavovernežev: „Neue Freie Presse“ vaha vše kaj tvega, ker kliče svojim priveržencem, da naj bodo pozorni.

Da se obrača na boljše, se razvida tudi iz tega, ker je vlada razpela ukaz do vseh deželnih poglavjarjev, da naj berž ko mogoče naznanjo ministerstvu število prebivacev dotednih krovov, in sicer po sodnijskih okrajih in s poslednjim ozirom na narodnost.

Na podlagi teh števk se misli volivni red prenarediti. — Če bodo nov volivni red po načinu prave svobode izdelan, bodo gotovo tudi nam Slovanom vgoden, in dosegli bomo hitro svoje pravice.

Cesar je bil na južnem Tirolskem, sprejeli so ga povsed prav prešeno. — V Triventu mu je podala deputacija spomenice, v katerej je izražena prošnja, da naj bi se ločilo južno, italijsko Tirolsko od nemškega Tirolskega. — Kakor se sliši imajo Trentinci vso nado, da bodo njih prošnja uslušana. Tudi cesar se je menda naveči večnih homatij in hoče nezadovoljne narode zadovoliti.

V državnem zboru je bil na vrsti tudi prenaredak za leto 1871, z katerega se je zbrisal časrek za slovensko stolico na Graškem vsečelišču, ker se dozdaj nis noglasile sposobne osebnosti za to stolico. — Ministerstvo je pristopilo k temu sklepku z opombo, da se že takó namerava osnovati v Ljubljani pravoslovna akademija.

Kdaj pa bo kuh iz tega kvasa? to je še veliko vprašanje.

Na Hrvaskem se napravlja narodna stranka na resno borbo; sklicuje volivne zvore in postavlja kandidate, ter se nadeja slavnje zmage vkljub vse vladne agitacije. Ban Bedeković je na Dunaju; te njegovo potovanje je najbrže v zvezi z razroženjem granice. — Blizina prihodnosti nam primese marsikaj novega, ker takó ne gre več naprej.

Ruska diplomacija smč biti ponosna na slavno diplomatično zmago v Orientu; naš Beust pa je vše zopri doživel prav velik slasko. — Sliši se, da je sklenjena zveza med Rusko in Turško; s to zvezo je Ruska izpodrinila z Orienta vse druge velevlasti, katere so se tako rade mešale v Turške zadeve.

Srbška vlada še zmerom z Avstrijo koketuje, in da reč olepšuje, se zgovarja s tem, da hoče le sicer Slovenom pravično Avstrijo postopati. — A kje so še tisti časi, ko bodo Avstrija Slovenom v resnici pravična!

Na Rumunskem je zdaj zopet mir, pa koliko časa?

Francozje se še med sabo kolejo; pa ver-

dar so se tudi Parizani naveličali strašne borbe in sruje se razkol med insurgenti samimi.

Predsednik republike Thiers se čuti vše bolj gotovega na svojem sedežu in nadejati se je, da vladno vojaštvo pod Mac Mahonom vše kmalo prodre v Pariz, da mir naredi. — K sreči je upor samo v Parizu, vsa druga Francija pa je mirna.

Nekateri časniki pripovedujejo, da se papež preseli v Prago.

Razne vesti.

(Občni zbor Soče) bo jutri 27. t. m. ob 1½ uri popoldne v prostorih goriške čitavnice. Na dnevnem redu je volitev novega predsednika in odbora in točka zastran tabora v goriški okolici.

(Nabira vojaških novincev). Dne 15. in 17. aprila je bila nabira novincev ali rekrutov v Sežani, 19. in 20. v Komnu, 22. in 24. v Ajdovščini, 24. in 25. v Tržiči (Monfalkonu). V Gorici bo za mesto 26. in 27. za okolico pa 28. in 29. t. m. in 1. in 2. maja; v Cervinjanu 26., 27., 28. in 29. t. m.; v Kanalu 4. in 5. maja; v Gradišči 6. 8. in 9. maja; v Tominu 8. 9. 10. in 11. maja; v Korminu 11. 12. in 13. maja in v Bovcu 13. in 15. maja.

(Slovenski nauk in blagoslov v Gorici) sta se začela preteklo nedeljo ob treh urah popoldne v seimenični kapeli ter se bota nadaljevala vsako nedeljo in vsak praznik ob isti uri. Ob nedeljah bode nauk pred blagoslovom, ob praznikih pa še po slovenskih večernicah. Cerkve je bila polna, čeravno je o tem še malokdo večel. Začetek je storjen in nadejamo se da se bodo bolj pogostoma slišala slovenščina v Goriških cerkvah.

(Goriško katoliško družtvu) bo imelo dne 27. aprila ob desetih zjutraj v dvorani gosp. Barona Janeza Kerstu. Degrazia občni zbor.

Obravnavalo se bo pri tem zboru sledče: 1. Splošen pregled družtva od pervega začetka do zdaj. — 2. Poročilo odbora iz Rima v obliki jezikih, italijskem in slovenskem. — 3. Djavni in terplivni stan družtva. — 4. Prodlog uredbe zastran porabe družtvenih knjig in časnikov. — 5. Pridejo na vrsto predlogi družbenikov.

(Poštné listnice), prijemki ali recepciji i. t. d. se napravijo zdaj tudi v slovenskem jeziku za one kraje, kjer bivajo Slovenci. Tako je zau kazalo ministerstvo kupčijstva e. k. poštnemu vodstvu v Trstu.

Sopet en korak do ravnopravnosti

Živinske razstave na Goriškem

I. 1871.

(V Gradišči) je bilo razstavljene žirije: 1 bik, 12 krav, 4 parov delavnih, 2 pitanih volov. — Edinemu biku se ni pripoznala nobena premija, lastnik je dobil 10 gld. za pot. — Premije po 40 gold. za najlepše krave so dobili Marega Jozef iz Brume; Susana Anton iz Perteola; Sinigaglia Jakob iz Tere. Četrta premija za krave se ni nobenemu podelila, ker ni bilo več odlikovanja vrednih krav. — Premije po 40 gold. za najlepše pare delavnih volov sta dobila Stabile Iv. Krst. iz Ville Vicentine in Troncar Ivan iz Rudo. — Ena premija za pitanega vola je pripoznala komisija Rivoltu Dominiku iz Kortinja. Ker ni nobeden drugi pripejal takih volov, se ni podelila druga premija nikomur. Za druga pitanega vola je dobil Rivolt pismeno pohvalnico.

(V Gorici) je bilo pri razstavi: 4 biki; 14 krav in dva para delavnih volov; zadnja dva sta se izključila, ker nista bila rojena v deželi. Pitanega vola ni bilo nobenega. — Premijo 100 gl. za najlepšega bika je dobil Juh Stefan iz Solkan; za najlepše krave so bile pa prisojene premije po 40 gl.: Cijanu Štefanu iz Mirnega; Štrukelju Štefanu pri Testenih v Kalu; Češčiu Andreju iz Sovodenj; Mila Kodermacu iz Pevme; Pahorju Antonu iz Mirne; po 20 gld. sta dobila Juh Jernej iz Gorice in Stanča Jožef iz Mirne. — Gospodu Antonu Šeljiju se je izrekla pohvala za prav lepo kravo, ker ni hotel prejeti prisojene premije.

(V Sežani) so pripeljali k razstavi 2 bika in 16 krav. — Premijo 100 gl. za najlepšega bika je prejel gosp. Karol Pollay. — Za najlepše krave sta prisodili pohvalnici g. Karolu Pollay-u in gosp. Skaramanga-u, ker nista hotela sprejeti premij. Po 40 gold. so dobili Rencel Jožef iz Sežane; Cerkvenik Gašpar iz Divač in Valentinci Janez iz Dan.

(V Tominu) je bilo razstavljenih 10 bikov in 16 krav. — Premijo za najlepšega bika je dobil g. Munih Andrej iz Podčela. — Ker ni bilo zadostni lepih krav, pripoznali ste se dve premiji po 40 gl. lastnikom bikov in sicer: Perat-u Ivanu iz Livka

in *Vulč*-u Ivanu iz Čez Soče. — Premije po 40 gl. za najlepše krave so dobili: *Mlekuš* Ivan iz Bovca, *Fon Andrej* iz Kamnega in *Gaberšček* Anton.

Poročilo O OBČNEM ZBORU SOČE

dne 13. aprila 1871.

Predseduje č. gosp. podpredsednik *Marko Vales*, — Ces komisar: g. baron *Rechbach*. — Zapisovavec: *E. Klavžar*. — Nazočih udov 42.

Gosp. predsednik naznanja začetek seje ob 2 urah popoldne in podeluje besedo gospodu *Perozzi-ju*, da poroča o prvi točki dnevnega reda, namreč o delovanji slovenskih deželnih poslancev v zadnji sesiji dež. zabora.

G. Perozzi poročuje precej obširno, kako so se naši poslanci v zadnji sesiji obnašali in ker so posebno v glavnih stvareh složno postopali, predлага, naj odobri zbor delovanje slovenskih deželnih poslancev (razun dveh) v sesiji l. 1870 in naj jim za to svoje zaupanje navdušeno izrazi.

Na to se vzdigne župan dornberški g. *France Kerševani* in stavi predlog: Naj sklene občni zbor, da ima družveni odbor odstopiti, in da se nemudoma nov odbor izvoli. — V podporo svojega predloga navaja, da družtvu hira, da se nikjer ne vidi pravega vspeha, da se posebno duhovščina ne vjema z družvenim delovanjem in vse to zavoljo tega, ker niso v odboru vsi elementi zastopani, ker ni odbor sposoben in nima pravega zaupanja med ljudstvom.

Klavžar zahteva, naj se *Kerševani-ju* vzame beseda, ker je njemu kot družvenemu tajniku že davno svoj izstop naznani. — Pa to ni obveljalo, ker je treba po pravilih, da se izstop pismeno naznani, tega pa ni storil g. *Kerševani*.

A bodisi kakor si hoče, nadaljuje *Klavžar*, če tudi g. K. kot družvenika priznavamo, to je gotovo, da je njegov predlog samostalen, in take se ne more po našem opravilniku pred dokončanim dnevnim redom sprožiti. Treba tedaj, da za zdaj z razpravo 1. točke nadaljujemo.

Dr. Tonkli ugovarja in zahteva, naj se kar naravnost glasuje o *Kerševanijevem* predlogu.

Klavžar se čudi, kako more D. T., kateri bi moral parlamentarne navade naj bolje poznati, kaj tacega zahtevati. V katerem javnem zboru je že kaj tacega doživel, da so razpravo katerega si bodi predmeta kar naenkrat pretrgali in k drugemu samostalnemu predlogu prestopili.

Po kratkem besedovanju o tem prosi besede dr. *Oblak* in drčeč se dnevnega reda ugovarja *Perozzi-jevemu* predlogu. Zaupnice in nezaupnice, meni on, se dajajo le tedaj, kadar so poslanci prav kaj posebnega — dobrega ali slabega — storili. Iz poročila se ne razvida drugačia, kakor da so naši poslanci svojo dolžnost spolnili. Ako bi se pa hotelo vsakrat zaupnice pošiljati, kadar to storijo, bi bilo preveč.

Nasvetuje tedaj; „naj zbor poslancem svoje priznanje s tem dokaže, da vstanejo vsi nazoči iz svojih sedežev.“

Dr. Tonkli: Jaz ponavljam, da se mora po opravilniku naj prej o odloživnem predlogu glasovati.

Klavžar: Tacega predloga še ni nobeden stavljal, kajti *Kerševani-jev* predlog ni odloživen, ampak popolnoma samostalen.

Dr. Tonkli: Tedaj predlagam jaz, naj se razprava te zadeve odloži, ker ni čas za to primeren.

Klavžar: Že preden smo se tukaj zbrali sem gospodu nasvelovavcu *Perozzi-ju* in poprej tudi drugim opazil, da se mi ne zdi primeren čas za pretresovanje delovanja deželnih poslancev, to trdim tudi zdaj in o tem se vjemam z gosp. dr. *Tonkli-jem*.

Prav zdaj se je začelo naše družtvu krepko ozivljati, in dobiva posebno tudi iz Tržaškega nove moći. Osnovali smo po dolgem prizadevanju svoj organ in združile so se duševne moći, da bi v njem v dosega stalne sprave delale.

A nasvet, posebno kakor ga je gospod *Perozzi* sprožil, bi namesto sprave, nove razdražbe zbulil, ker izključuje iz zaupnice ali pohvale dvoje naših poslancev. Treba pomisliti na naše razmere na Goriškem, na pomanjkanje neodvisnih

duševnih moći, kar nas je primoralo pri zadnjih deželnih volitvah, da smo tudi narodne uradnike za poslance priporočali. Ti se ve, da ne morejo lehkotko odločno postopati, kakor neodvisni poslanci; pa edino, kar se dvema uradnikoma — poslancema v poročilu očita, je to, da nista nekih interpellacij podpisala. To vendar ni še toliko pregreha, posebno ker ni dokaza, da bi bila zapadku interpelacij nasprotva. Sicer sta pa v vseh važnih zadevah složno z drugimi slovenskimi poslanci glasovala in postopala. Kar je omenil gosp. poročevavec o Gorjupovem vedenji v deželnem odboru, to ni na dnevnem redu, ker danes gre le za delovanje dež. zabora v zadnji seiji in ne za ono deželnega odbora. Naslanja je se na vse te razloge, podpiram predlog gosp. Dr. *Tonkli-ja*.

Ta predlog je obveljal z večino glasov.

Dr. Tonkli prevzame zdaj Kerševani-jev predlog, da se ima družveni odbor odpovedati.

Na to se vname prav viharen razgovor, katerega se vdeležijo gospodje: Doljak, Dolenc, *Klavžar*, *Tonkli*, Ferfila in drugi.

Vsi nazoči odborniki se odpovejo prostovoljnemu odborništvu.

Gospod podpredsednik *Vales* sklene sejo ob 3 1/2 urah popoldne in naznanja, da se bode v krajkem priobčil dan prihodnjega občnega zabora, pri katerem pride na dnevni red: Volitev novega predsednika in odbora in točka zastran tabora.

Poslano. *)

Jz Pervačine 21. aprila: (Vsim mojim znancem in prijateljem na znanje!) Vsled višje naredbe in pri redjenju (posvečevanju) slovesno obljubljene pokorščine se budem 26. ali 27. t. m. kot duh. posmočnik na svoje novo mesto v enaki lastnosti v Renču preselil. Ker sem pa po necem tovarišu ne davno za gotovo zvedel, da se mi na višjem mestu od nekaterih v grob šteja, da se jaz kot duhovnik preveč v narodno politiko mešam, naj tistim v svoje opravičenje za sedaj in v kratkih besedah to-le pojasnim: Jaz, kakor sleherni duhovnik, se nisem pri redjenju državljanškim pravicam odpovedal, kajti moje gëslo, odkar sem se na reški gimnaziji 1860-61 l. svoje slovenske narodnosti zavedel, je in bude vedno: Vse za vero in mili zasužjeni narod slovenski. Kakor delam na božjem mestu za „Hristovu viero svetu“, tako si ne morem kaj, da bi si po svojih slabih močeh našemu narodu koristiti ne prizadeval. Iz tega namena sem tudi stopil v slov. politično družtvo „Soča“, katero glavni in edini cilj je „bramba in dosega narodnih pravic.“ Ako drugod katoliški duhovniki na strani svojega naroda stoje, in se zanj borijo, in njegovo srečo ali nesrečo v svojem sreču občutijo, menim, da tudi meni, naj nižemu kaplanu, naj se to nikar v zelo ne jemlje, ako se v prostem času in se ve, da ne zanemarja dolžnosti svojega stanu in poklica, z narodnimi zadevami pečam. Protivniki na arđnega napredka in starokopitne pa naj vedo, da, ako zarad tega, da s Preširnom govorim — „dobivam le gosli za ušesa“ me to kar nič ne plaši, ker mi tega prepričanja, da mora pravi duhovnik goretì zraven vere tudi za svoj narod, ne bode nihče iz sreča izrul. Komur pa narodova sreča ali nesreča nič k sreču ne gre, ta ne pozna, ali saj ne spolnjuje zapovedi ljubezni do bližnjega. In kdo je pred naš bližnji, kot naš mili narod, iz katerega vsi proizlazimo? Mar ni znano, da od gmotnega blagostanja je tudi pogostoma čašni blagor odvisen? Pravi nehvalenež je tisti človek, kojega živijo narodovi žulji, ki pa mu tistih nečo saj po svojej moći hladiti! Zdaj pa še to:

Tistim svojim prijateljem in občinarjem, kateri so do mene v verskih in narodnih zadevah zaupanje imeli in me kakor in kjer koli po mogočnosti podpirali, se tukaj javno in srčno zahvaljujem, ter jih tudi v naprej zarotujem, da naj stoję zvesto h „veri in narodu“, ktereča naj mili Bog ohrani, združi in živi na veke! Držimo se gesla v vsem in povsod naših ostalih hrabrih jugoslovanskih brator: „da za Hristovu viero svetu i narod mili težko mrijeti nije, tko se za nje bije.“ Z Bogom!

MARKA VALES
slov. duhovnik.

Cenik raznega blaga na goriškem trgu.

Pšenica . .	polonik po gl.	3—do gl.	3.30
Rež . .	" "	2.20	—
Turšica . .	" "	1.95	2.05
Ječmen, pehan	" "	2.90	3.—
" c.v.	" "	1.70	—
Rajž I . .	cent	15.—	—
" II . .	" "	14.50	—
" III . .	" "	10.50	—
" IV . .	" "	9.50	—
Oves, laški .	polonik	1.60	—
" ogerski	" "	1.50	—
Seno srednja cena, cent	" "	2.50	—
Slama . .	" "	1.30	—
Slanina (špeh)	" "	32.—	32.50
Krompir . .	" "	2.—	2.50
Moka ogerska, pšenična N. 0		cent po gl.	15.—
" "	" "	1	14.55
" "	" "	2	14.20
" "	" "	5	13.75
" "	" "	4	12.95
" "	" "	5	11.90
" "	" "	6	10.25
" "	" "	7	9.20
" "	" "	8	8.20
" "	režena	1.	10.25
" "	" "	II	9.65
" "	" "	III	7.90
Otrobi drobne . .			3.10
" debele . .			2.70

Dunajska borsa 25. aprila.

Enotni drž. dolg v bankovcih	gl.	68.85
" " " srebra	"	68.50
London		125.40
Srebro		122.60
Napol.		9.96

Ljubljana vrednštva. Č. č. g. g. dopiskom iz Cerkljanskega, Kobarida in od drugod: Za danes smo morali izpustiti zarad pomanjkanja prostora več prav zasnovnih bestavkov, ki pridejo prihodnjih na vrsto. —

Vsem čast, naravnikom naznajamo, da odpromo v prihodnjem listu nov predalek: „**In deželnega odbora**“, v katerem bomo poročali o vseh sklepih in narekbah našega dež. odbora.

„Slavija“

vzajemno-zavarovalna praska banka

izposojuje kaveje

za državne in privatne službe

z najcenejimi pogoji in proti dvajsetletnej amortizaciji onim prestitjem, ki se na smrt zavarujejo z najmanje 1000 fr. Natančneja izvestja podaja

GLAVNI ZASTOP

vzajemno zavarovalne praské banke

SLAVIJA.

✓ Ljubljani

Jan Lad. Černy.

Orglice

v podobi male mizice, so prav po nizki ceni na prodaj.

Več se zve pri vredništvu „Soče“.

Prosim tiste g.g. porerjenike, ki niso še nič denara poslati, naj pošljete v 8. dně denar, ali pa naj povrnejo pobolnice, da budem zamogel račun skleniti in denarnično knjigo vrediti.

VIKTOR DOLENC

denarničar polit. družtva „Soče“. —

*) Za take dopise ne prevzame vredništvo nobene odgovornosti.